

Територіальний розподіл ресурсів банківських установ

Корецька Н.І., Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

Сьогодні очевидним є і те, що розгалужена мережа філій банків в регіонах пов'язана не з реалізацією засад регіональної політики, а з надмірним відтоком ресурсів з регіонів у регіон, де розташований головний офіс банку. Це процес негативний і є передумовою для аналізу територіального розподілу банківських ресурсів між регіонами.

Аналіз прибутковості банківських показав, що найвищими вони були у м. Києві, Донецькій та Дніпропетровській обл. Це є закономірним, оскільки банки-юридичні особи усіх регіонів України, спираючись на велику клієнтську базу названих регіонів, намагаються саме в них розмістити свої філії та відділення.

Аналіз загальних доходів регіону, де розташований материнський банк, свідчить, що і тут лідерами виступають три названих регіони. Отримання таких високих доходів є виправданим, оскільки мережа материнських банків названих регіонів є кількісно більшою та значно розгалуженою по території України.

Особливої уваги потребує явище вимивання коштів із регіонів, оскільки воно посилює диспропорції у їх соціальному економічному розвитку. Це є небезпечним для економіки регіонів-донорів, оскільки призводить до браку коштів, необхідних для інвестиційної діяльності.

Аналіз рівня концентрації банківської системи у регіоні проведено на основі відомого принципу Парето 80/20, тобто на 20 найбільших банків повинно припадати 80% капіталу банківської системи в цілому. Так, у 2007 році концентрація банківської системи у всіх регіонах України була неоптимальною, тобто банківська система областей не здатна була фінансувати важливі для економіки регіону інвестиційні проекти, а, отже, не могла активно впливати на його економічний розвиток.

На основі аналізу показників було проведення групування регіонів (рис. 1).

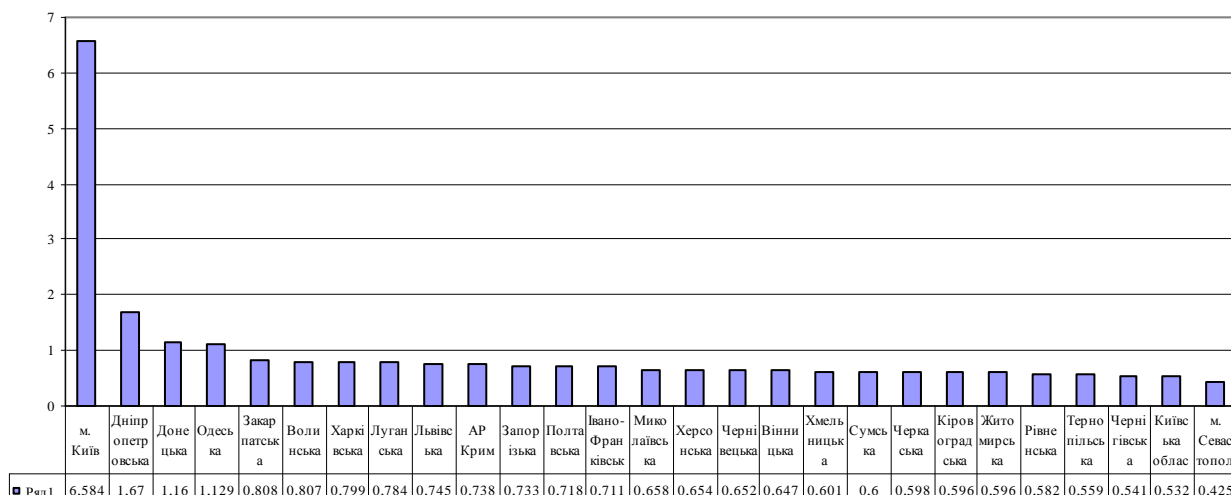

Рис. 1. Групування регіонів за рівнем територіального розподілу доходів та ресурсів банківських установ між регіонами (2007 рік)

Групування регіонів за рівнем територіального розподілу доходів та ресурсів банківських установ показало, що безумовними лідерами серед усіх регіонів є м. Київ та Дніпропетровська обл. Регіони високого рівня відсутні, а середній рівень надається Донецькій, Одеській, Закарпатській, Волинській, Харківській, Луганській, Львівській обл. та АР Крим. Група низького рівня створена 17-ма регіонами – регіонами, де відсутній регіональний банк та з яких найбільше вилучаються фінансові ресурси. Все це потребує пошуку нових шляхів стабілізації руху фінансових ресурсів між регіонами, один із яких – підвищення ролі банків-юридичних осіб у фінансовому секторі регіонів. Крім того, важливим є впровадження у життя державної регіональної політики, яка б сприяла розвитку регіональних банків-юридичних осіб. Також, стратегічним фактором розвитку регіону може стати посилення співпраці між регіональними банками та органами влади, надання банкам регіону можливості обслуговувати місцеві бюджети.